

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1992

Τὸ Κέντρον συνέχισε τὴν μικροφωτογράφιση ἐγγράφων ποὺ βρίσκονται σὲ ξένα κρατικὰ ἀρχεῖα καὶ ἀφοροῦν τὴν ἐλληνικὴ ἱστορία τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20οῦ αἰώνα. Παραγγέλθηκαν γιὰ μικροφωτογράφιση ἀπὸ τὸ ὑλικὸ τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας (Quai d' Orsay) 85 τόμοι, οἱ ὅποιοι ὑπάγονται στὶς ἀρχεὶακὲς σειρὰς «Correspondance politique/Turquie» καὶ «Série 2—Europe 1918-1940 / Grèce» καὶ ἀποτελοῦν κυρίως ἀλληλογραφία τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μὲ τὴ Γαλλικὴ Πρεσβεία στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τὴν Ἀθήνα.

2. Συνεχίσθηκε ἡ σύνταξη ἐπιτομῶν ποὺ θὰ περιληφθοῦν στοὺς τόμους Δ' (1838-1839) καὶ Ε' (1840-1841) τοῦ δημοσιεύματος Ἐπιτομαὶ ἐγγράφων τοῦ Βρετανικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν». Εἰδικότερα, συντάχθηκαν οἱ ἐπιτομὲς ἀρ. 1401-1776 τοῦ τόμου Δ' (βάσει τῶν ἐγγράφων τῶν ἀρχεὶακῶν τόμων F.O. 32/90-94), τὰ εὑρετήρια (ὀνοματολογικὸ καὶ χρονολογικὸ) τῶν ἐπιτομῶν αὐτῶν, τὸ εὑρετήριον ἀποστολέων - παραληπτῶν ὄλων τῶν ἐπιτομῶν (ἀρ. 1-1776) ποὺ θὰ περιληφθοῦν στὸν τόμο καὶ ἔγινε ἡ τελικὴ ἐπεξεργασία (πρὸς ἐκτύπωση) τῶν ἐπιτομῶν ἀρ. 1-1498. Ἐξἄλλου συντάχθηκαν οἱ τελευταῖες ἐπιτομὲς τοῦ τόμου Ε (ἀρ. 1618-1811) (βάσει τῶν ἀρχεὶακῶν τόμων F.O. 32/110-112) καὶ μέρος τοῦ ἀλφαβητικοῦ εὑρετηρίου, συνεχίσθηκε ἡ ἐγγραφή στὸν ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστὴ τῶν ἐπιτομῶν ποὺ θὰ περιληφθοῦν στὸν τόμο καὶ ἄρχισε ἡ ἐγγραφή στὸν ὑπολογιστὴ τοῦ χρονολογικοῦ εὑρετηρίου τοῦ τόμου.

3. Συνεχίσθηκε ἡ ἐργασία γιὰ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ τόμου Α' τοῦ ἀρχείου τοῦ Ἰωάννη Κωλέττη, στὸν ὅποιο θὰ περιληφθοῦν 664 ἐγγραφα καὶ κατάστιχα τῶν ἐτῶν 1778-1824 (Ἰούνιος). Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ρυθμίσθηκε τὸ θέμα τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς τιμῆς ἐκτυπώσεως τοῦ β' ἡμιτόμου καὶ ἐνοποιήθηκαν σὲ ἐνιαῖο εὑρετήριον τὰ 8.500 λήμματα τῶν εὑρετηρίων τῶν ἐγγράφων, τῶν καταστίχων καὶ τῶν λογαριασμῶν, ἡ ἐκτυπώσῃ τους (καὶ κατ' ἐπέκταση ἡ ὀλοκλήρωση τοῦ τόμου) δὲν ἐπιτεύχθηκε λόγω πτωχεύσεως τοῦ τυπογραφείου Β. Μάνη. Παρὰ τὶς δυσχέρειες ποὺ συνεπάγεται ἡ πτώχευση τοῦ τυπογραφείου, θὰ συνεχισθεῖ ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ τόμου.

4. Συνεχίσθηκε ἡ ἐργασία γιὰ τὴν ἐκτύπωση τοῦ τόμου Α' τῆς ἐκδόσεως

στην οποία θά περιληφθοῦν οἱ ἐκθέσεις τῶν ἐτῶν 1819-1832 τοῦ Ἑγγλυοῦ Προξένου στην Πρέβεζα William Meyer. Εἰδικότερα, ἀπὸ τίς ἐκθέσεις τοῦ τόμου ποῦ καλύπτουν τὰ ἔτη 1819-1821 ἐκτυπώθηκαν οἱ ἐκθέσεις τῶν μηνῶν Ἀπριλίου - Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1821, συνεχίσθηκε ἡ σύνταξη τοῦ εὑρετηρίου καὶ ἄρχισε ἡ μετάφραση τοῦ προλόγου καὶ τῆς εἰσαγωγῆς σὲ γλῶσσα ἀγγλική. Ἐπίσης ἄρχισε ἡ διαδικασία προκηρύξεως διαγωνισμοῦ γιὰ τὴν ἐκτύπωση τοῦ τόμου Β' τοῦ ἔργου, στὸν ὁποῖο θά περιληφθοῦν οἱ ἐκθέσεις τοῦ ἔτους 1822.

5. Συνεχίσθηκε ἡ ἀναθεώρηση τοῦ προοριζομένου γιὰ ἔκδοση περιγραφικοῦ καταλόγου τῶν ἐγγράφων τῶν τόμων 97-221 τῆς ἀγγλικῆς ἀρχαικῆς σειρᾶς F.O. 78, οἱ ὁποῖοι καλύπτουν τὰ ἔτη 1820-1832 καὶ περιλαμβάνουν τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Foreign Office μὲ τὴ Βρεταννικὴ Πρεσβεία στην Κωνσταντινούπολη καὶ τὰ βρεταννικὰ προξενεῖα στην Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Εἰδικότερα, ἔγινε ἡ ἀναθεώρηση τοῦ περιγραφικοῦ καταλόγου τῶν ἐγγράφων τῶν τόμων F.O. 78/137-150.

6. Ἄρχισε ἡ μεταγραφή τῶν ἐξαιρετικὰ δυσαναγνώστων γαλλικῶν κειμένων τοῦ χειρόγραφου κώδικα τοῦ Ἀλέξανδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ, τοῦ ὁποῖου ἡ ἔκδοση ἔχει προγραμματισθεῖ ἀπὸ τὸ Κέντρο.

7. Συνεχίσθηκε ἡ ἐργασία γιὰ τὴν προώθηση τῆς ἱστορικῆς Βιβλιογραφίας ἀπὸ τὸ 1800 καὶ ἐξῆς μὲ σύνταξη δελτίων κατὰ συγγραφεῖς καὶ εὑρετηρίαση τῶν δημοσιευμάτων ἀπὸ ἄποψη ὀνοματολογικῆ, πραγματολογικῆ καὶ χρονολογικῆ (προέκυψαν 7.438 δελτία). Συνεχίσθηκε ἐπίσης ἡ σύνταξη δελτιοκαταλόγου τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου κατὰ συγγραφεῖς καὶ καθ' ὕλην (προέκυψαν 5.366 δελτία), ἄρχισε ἡ ἐγγραφή τοῦ δελτιοκαταλόγου αὐτοῦ στὸν ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστὴ καὶ συνεχίσθηκε ἡ ἐπισήμανση, σὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα ἔντυπα, βιβλίων ποῦ ἐμπίπτουν στὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ Κέντρου.

8. Στὸ βιβλίον εἰσαγωγῆς ἐντύπων τοῦ Κέντρου καταγράφηκαν γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη του 121 δημοσιεύματα — ἐκτὸς ἀπὸ τὰ περιοδικὰ — τὰ ὁποῖα καὶ εὑρετηριάσθηκαν στὸν οἰκεῖο δελτιοκατάλογο.

9. Συμμετοχὴ σὲ συνέδρια: Ἡ κα Βασιλικὴ Πλαγιανάκου-Μπικιάρη ἔλαβε μέρος στὸ Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὴ διασπορὰ τῶν Ἑλλήνων στὴ Ρωσία (Ἀθήνα, 5-10 Μαΐου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἀπὸ τὴν ἔρευνα γιὰ τὴν ἐθνεγερευτικὴ δράση τοῦ Ἀλέξανδρου Μαυροκορδάτου-Φιραρῆ: Ἰβάν Ἰβάνοβιτς Μαρτίνοφ». Ἡ κα Ἐλένη Μπελιᾶ ἔλαβε μέρος σὲ συνέδριο ποῦ ὀργάνωσε ἡ Ἐταιρεία Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (Λεωνίδιο, 19-22 Νοεμβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἐκπαιδευτικὴ πραγματικότητα στὴν Κυνουρία κατὰ τὸν 19ο αἰῶνα». Ὁ κ. Χρῆστος Λοῦκος ἔλαβε μέρος στὸ διεθνὲς συνέδριο «European Cities and their peoples» (Ἀμστερνταμ 5-7 Σεπτεμβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Le cholera à Hermoupolis en 1854».

Ὁ κ. Εὐθύμιος Σουλογιάννης ἔλαβε μέρος στὸ 2ο Παγκόσμιο Συνέδριο Αἰγυπτιωτῶν Ἑλλήνων (Ἀθήνα, 12-14 Ἰουλίου) μὲ θέματα ἀνακοινώσεως «Ἡ Βιβλιοθήκη καὶ τὸ Σκευοφυλάκιο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας» καὶ τὸ «Τὸ Ἀρχεῖο καὶ ἡ Βιβλιοθήκη τῶν Ἑλλήνων τῆς Αἰγύπτου στὴν Ἑταιρεία Ἑλληνικοῦ Λογοτεχνικοῦ καὶ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου (Ἀθήνα)» καὶ στὸ Διεθνὲς Συνέδριο «Στρατῆς Τσίρκας-Laurence Durrell» (Κάιρο-Ἀλεξάνδρεια 15-20 Νοεμβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Τὸ ἱστορικὸ περίγραμμα τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ ἐκεῖ Ἑλληνισμοῦ μέσα στὸ ὁποῖο ἔζησαν καὶ ἔγραψαν ὁ Τσίρκας καὶ ὁ Durrell». Ἡ κα Ἑλένη Γαρδῖκα-Κατσιαδάκη ἔλαβε μέρος στὸ Συνέδριο τῶν Δημάρχων τοῦ Αἰγαίου (Λῆμνος 21-24 Αὐγούστου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἡ Λῆμνος καὶ τὸ Αἰγαῖο στοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους» καὶ στὸ Συνέδριο τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Στρατιωτικῆς Ἱστορίας τοῦ Α' Βαλκανικοῦ Πολέμου (Λῆμνος καὶ Θεσσαλονίκη 23-28 Ὀκτωβρίου) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «The International Situation of Greece before the First Balkan War».

10. Ἡ βιβλιοθήκη καὶ τὰ κατάλοιπα τοῦ πρώην Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου Ἐλευθερίου Πρεβελάκη δωρίζονται ἀπὸ τὴ σύζυγό του Κυρία Λιλή Πρεβελάκη στὸ Κέντρο σύμφωνα μὲ ἐπιστολὴ τῆς πρὸς τὴν Ἀκαδημία.

11. Τὸ Κέντρο ἐπέλυσε ἀπορίες ἐρευνητῶν γιὰ ἐπὶ μέρους ἱστορικὰ θέματα, μετὰ ἀπὸ διεξαγωγὴ σχετικῆς ἐρευνας, καὶ ἔθεσε στὴ διάθεση τῶν ἐρευνητῶν ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴ σύνταξη διδακτορικῶν διατριβῶν καὶ ἄλλων ἱστορικῶν ἢ φιλολογικῶν μελετῶν μικροφωτογραφημένο ὑλικὸ ἀπὸ τὰ ἀγγλικά, τὰ γαλλικά καὶ τὰ γερμανικά ἀρχεῖα, καθὼς καὶ χειρόγραφο ὑλικὸ ἀπὸ τὰ ἀρχεῖα Ραγκαβῆ καὶ Σολωμοῦ.

Ἡ Διευθύντρια
Β. Πλαγιανάκου-Μπεκιάρη